

۱۱صفحه

هشدار کیسینجر به بایدن

درباره رویارویی بی پایان با چین

۲صفحه

واکنش سید حسن خمینی

به فیلم تکان دهنده گشت ارشاد

رایزنی در تهران برای تامین امنیت سوریه

اختلاف نظر ترکیه با ایران و روسیه در نشست تهران

صفحه ۲

دولت رئیسی از آزمون تمدید قرارداد صادرات گاز به ترکیه

سربلند خارج می‌شود؟

چالش‌های تمدید قرارداد گازی

۲۵ ساله با ترکیه

صفحه ۵

از افزایش تلفات حوادث رانندگی در نوروز

تا یک وعده فراموش شده

جایزه پلیس راهور

برای رانندگان قانونمند چه شد؟!

گروه اجتماعی: اواخر سال گذشته بود که پلیس راهور ناجا با ارسال پیامکی به شهروندان از قرعه‌کشی برای اعطای جایزه به رانندگان قانونمند خبر داد. اما با گذشت چهار ماه از آغاز سال جدید، همچنان خبری از جایزه رانندگان قانونمند نیست و پلیس راهور نیز توضیحی در این زمینه ارائه نداده است!

صفحه ۴

حد نصاب تاریخی مصرف برق برای سومین بار شکسته شد

ر کوردشکنی مصرف شبانه برق

در کشور

صفحه ۱۰

با رشد ۳۷.۸ درصدی نسبت به خردادماه سال گذشته

نقدینگی از ۵۰۰۰ هزار میلیارد تومان

گذشت

صفحه ۵

یادداشت

ایران و روسیه؛ از وضعیت سوریه تا آینده رژیم حقوقی خزر

کشورهای دیگر، این مشکلات آغاز شدند.

سه‌سال‌ه پس از فروپاشی شوروی، کشورهای قزاقستان، روسیه و آذربایجان مجموعاً ۶۴ درصد دریای خزر را میان خود تقسیم کرده و ۱۳ درصد

را برای ایران و ۱۳ درصد دیگر را برای ترکمنستان در نظر گرفتند. براساس این تقسیم‌بندی، سهم قزاقستان ۲۷ درصد، روسیه ۱۹ درصد و آذربایجان ۱۸ درصد در نظر گرفته شد. این موضوع با مخالفت ایران و ترکمنستان مواجه شد. در اجلاس چهارم سران خزر که ۲۹ سپتامبر ۲۰۱۴ برگزار شد، ایران به استناد کنوانسیون ۱۹۷۸ وین، درباره جانمایی دولت‌ها، خواستار پایبند ماندن همسایگان شمالی‌اش به توافق‌های ایران و شوروی شد.

براساس کنوانسیون ۱۹۷۸ کشورهایی که از تقسیم‌بندی پیشنهادی روس‌ها بر این میان تجزیه دیگر کشورها پدید می‌آیند باید به تعهدات کشوری که از آن جدا می‌شوند، عمل کنند. در ۲۱ دسامبر سال ۱۹۹۱ جمهوری‌های شوروی سابق با امضای اعلامیهٔ آلماتا متعهد شده بودند که به قراردادهای شوروی با دیگر کشورها پایبند باشند.

وزرای خارجه ۵ کشور ساحلی روسیه، ایران، آذربایجان، ترکمنستان و قزاقستان ۱۱ اوت ۲۰۱۸ در اکتائو قزاقستان گردهم آمدند تا شاید به توافقی در این زمینه برسند. در بی توافق وزرای خارجه، کنوانسیون رژیم حقوقی دریای خزر ۱۷ اوت ۲۰۱۸ با حضور سران کشورهای ساحلی خزر حسن روحانی، ولادیمیر پوتین، نورسلطان نظربایف، الهام علی‌اف، قزباقلی بردی‌محمداف در زیرسخت انجام شد.

کنوانسیون جدید مقاومت ملی پیشی با پس از سال ۱۳۳۲ می‌دهند، نهضت ملی ایران را در راستای اعتقاد دکتر مصدق به دموکراسی و حقوق ملت، که در انقلاب مشروطیت تدوین گردیده، تحلیل می‌کنند، و این واقعیتی است که نمی‌تواند از مجموعه شخصیت دکتر مصدق و مکتب او تفکیک شود. در واقع نهضت ملی از نظر تاریخی دنباله نهضت مشروطیت ایران محسوب می‌شود.

در تیر ماه ۱۳۳۱ پس از گشایش دوره هفدهم هرج و مرج و به‌هم ریختگی امور کشور بعد از شهریور ۱۳۲۰ و اختلالات اجتماعی در آن سال‌ها، علاوه بر عوامل دیگر، بی‌شک یک واکنش طبیعی دوران اختنلاق ۲۰ ساله و از پیامدهای حکومت دیکتاتوری متمرکز پیش از آن به شمار می‌رود. دکتر مصدق در جریان یک مبارزه فشرده برای ملی کردن صنعت نفت با هم‌راهی و همگامی توده مردم به حکومت رسید، در حالی که هدف اصلی او در قبول پست نخست‌وزیری، پیگیری هدف ملی کردن صنعت نفت و قطع نفوذ بیگانگان بود. با این همه همانند آنچه قبلاً گفته و عمل کرده بود می‌خواست با اختیارات نخست‌وزیری و تألمات می‌نویسد: «نیجانب دموکراسی و حکومت مردم بر مردم نیز تحقق یخشد. این همان آرمان بزرگ و ستودنی بود که اندیشه‌ها و باورهای او را شکل می‌داد و بر کلیه کارهای سیاسی او حاکم بود.

کسانی که در تجزیه و تحلیل تاریخ معاصر ایران با دیدگاه‌های گوناگون شخصیت مصدق را مورد نظر قرار می‌دهند، نهضت ملی ایران را در راستای اعتقاد دکتر مصدق به دموکراسی و حقوق ملت، که در انقلاب مشروطیت تدوین گردیده، تحلیل می‌کنند، و این واقعیتی است که نمی‌تواند از مجموعه شخصیت دکتر مصدق و مکتب او تفکیک شود. در واقع نهضت ملی از نظر تاریخی دنباله نهضت مشروطیت ایران محسوب می‌شود.

رضا جلالی

مذاکرات آستانه با ابتکار عمل ایران و روسیه و همراهی ترکیه در سالل ۲۰۱۷ با هدف حل و فصل منازعات سوریه و پایان بخشیدن به شش سال جنگ، آوارگی و ویرانی در این کشور آغاز شد. دور اول نشست آستانه با نشست صلح سوریه در ژانویه ۲۰۱۷ با حضور ایران، روسیه و ترکیه در قزاقستان برگزار شد.

این سه کشور تاکنون هجده بار مذاکرات آستانه را با هدف بررسی مسائل بشردوستانه، تقویت اعتماد و هماهنگی برای انجام اقداماتی در راستای توسعه روند صلح و حل و فصل بحران سوریه برگزار کرده‌اند. در همه این مذاکرات بر لزوم حفظ اخیر نشان داده مسائل و مشکلات همواره در بستر ساختارها حل و فصل می‌شود.

اختلاف سلیقه نه تنها در امور مهم بلکه در مسائل جزئی و کم اهمیت نیز دیده می‌شود. اصرار و پافشاری بعضی‌ها در پیشبرد نظریات خود در همه قضایا، نبود روحیه گذشت و انعطاف‌پذیری در تصمیم‌گیری‌های اجتماعی، به ویژه تضادهای شخصیتی افراد همراه با جاه‌طلبی‌های نامحدود آنان، عدم تحمل شخصیت و ارزش‌های دیگران و… سازمان‌های اجتماعی و سیاسی میهن ما را در تاریخ یکصدساله اخیر تحت تأثیر قرار بخشیده‌اند. این نقاط ضعف در هر کجا که وجود داشته باشد می‌تواند فعالیت برای ایجاد تشکیلات پایدار و سازنده را با مشکلات جدی مواجه سازد، که نمونه‌های آن را بسیار می‌توان سراغ گرفت.

ایسن نقیصه‌های بزرگ اجتماعی از اثرات ناگوار

روش سرکوبگرانه حکومت‌های خودکامه و استبدادی در دوران تاریخ طولانی میهن ما بوده، و انوار کوتاهی که هر از گاهی از روزن‌های باریک در دوران آزادی

ایران در یکصد سال اخیر تابیدن گرفته، به علت بشر محروم و فلک‌زده را بصورتی معجزه‌آسا دگرگون کرده است.» اکنون که بیش از هفت دهه از آن روزگار

سسیری شده، اگرچه شاید امکان انتقال تجربه «بین نسلی» در توده مردم کمتر شده باشد، ولی بهره‌گیری

از تجارب ارزشمند تاریخی برای آگاهان سیاسی و طبقات تحصیلکرده همواره فراهم است.

امروز حکومت غرق شده در مضللات ساخت و پرداخته خود، بیاستی برای برن شدن از محصول ۴ دهه دمدین بر طبل تفرقه و دشمن‌پنداری بکوشد تا راهی برای برون رفت از اوضاع اسفبار اقتصادی و اجتماعی بیابند، و این راه را با باور به ضرورت وجود احزاب و تشکیلات منسجم و پایداری که بتواند برنامه‌ریزی علمی‌و اصولی برای حل و فصل مسائل کلان کشور، حفظ منافع ملی، تقویت جایگاه و منزلت

ایرانی و… را ارائه نماید به جد دنبال کند. تاریخ معاصر ایران نشان داده است که هر زمان حکومت برای ایجاد تشکیلات سیاسی اقدام کرده یا در زمان قدرت بر تأسیس حزب یا ایجاد سازمان‌های

سیاسی ذی‌نفع بوده، چنین سازمان‌هایی در آغاز به علت هجوم افراد فرصت طلب سودجو، با یک رشد و توسعه ظاهری همراه شده و اینگونه دسته‌بندی‌ها و سازمان‌های سیاسی سرانجام بر اثر عدم استقبال و پشتیبانی از سوی افراد معتقد، میهن‌دوست و باایمان،

برخلاف ظاهر قدرتمند خود از درون تهی شده و به محض پایان یافتن موقعیت‌ها و شرایط، یا مواجه شدن با مشکلات، شکست خورده و از میان رفته‌اند. از نمونه‌های مشخص این شکست‌ها می‌توان به ارتش اقلشار و طبقات مردم ایران به‌ویژه نفت‌گران جنوب، پیروزی بزرگی برای جنبش ملی ضد استعماری مردم با رهبری وی بود که به مدت ۶ سال از طرف ایشان بی‌وقفه دنبال می‌شد.

توسط کمیسیون نفت مجلس به ریاست دکتر مصدق تنظیم شده بود، به‌رغم کارشکنی‌های دربار و ایادی استعمار، در اثر روشنگری‌های وی و حمایت تمامی اقلشار و طبقات مردم ایران به‌ویژه نفت‌گران جنوب، به تصویب نهایی مجلسین رسید. تصویب این قانون، پیروزی بزرگی برای جنبش ملی ضد استعماری مردم با رهبری وی بود که به مدت ۶ سال از طرف ایشان بی‌وقفه دنبال می‌شد.

به‌دنبال تصویب قانون خلع ید، که دکتر مصدق قبول نخست وزیری خود را (از سوی اکثریت مجلس پیشنهاد شده بود) مشروط به تصویب آن نموده بود، اقدام به تشکیل کابینه کرد و روز ۱۳ اردیبهشت سال ۱۳۳۰ دولت خود را به مجلس معرفی کرد و رأی اعتماد گرفت. تشکیل دولت ملی و ماجرای نقش و برنامهریزی در مسعر سرکوب روحیه خودباوری و دولت مبارز و اندیشمند مصدق در مرداد ۱۳۳۲ که مجموعاً ۲۸ ماه بطول انجامید، از ماندگارترین رویدادهای تاریخ معاصر و روشنگر چگونگی برخورد انقلابی و مسالمت‌آمیز مردم با حکومت استبداد و نفش ملت‌ها تحت رهبری کابینه‌های منزه از هرگونه وابستگی و همچنین روابط با دشمنان ملت بود.

استمرار این جنبش ستودنی که می‌توانست تحولات عمیق در سرنوشت هم‌میهنان داشته باشد، با کارشکنی و برنامه‌های درونی گروه‌های سیاسی وابسته، قدرت‌طلب و ساده‌لوح بی‌خبر از ابزار در اختیار حکومت وقت و حامیان آن، نهایتاً بر خلاف منافع ملی و مردم تا سالیان متمادی به استمرار دیکتاتوری انجامید. در همین رابطه دکتر مصدق در یکی از نطقهای خود گفت: «اگر ملتی فداکار و پیشتاز وجود نداشته باشد، نه از عوامل سیاسی روز، نه از مقتضیات و جریانات بین‌المللی و نه از رقابت‌ها و تضادهای سیاسی، ممالک بزرگ می‌توان استفاده کرد. این عوامل در آنجا که مردم بیدار و مواظب کار خود بوده و به مسئولیت و وظیفه تاریخی خود آشنایی داشته‌اند ثمربخش شده و مسیر زندگی و سرنوشت میلیون‌ها بشر محروم و فلک‌زده را بصورتی معجزه‌آسا دگرگون کرده است.» اکنون که بیش از هفت دهه از آن روزگار

سسیری شده، اگرچه شاید امکان انتقال تجربه «بین نسلی» در توده مردم کمتر شده باشد، ولی بهره‌گیری از تجارب ارزشمند تاریخی برای آگاهان سیاسی و طبقات تحصیلکرده همواره فراهم است. امروز حکومت غرق شده در مضللات ساخت و پرداخته خود، بیاستی برای برن شدن از محصول ۴ دهه دمدین بر طبل تفرقه و دشمن‌پنداری بکوشد تا راهی برای برون رفت از اوضاع اسفبار اقتصادی و اجتماعی بیابند، و این راه را با باور به ضرورت وجود احزاب و تشکیلات منسجم و پایداری که بتواند برنامه‌ریزی علمی‌و اصولی برای حل و فصل مسائل کلان کشور، حفظ منافع ملی، تقویت جایگاه و منزلت

ایرانی و… را ارائه نماید به جد دنبال کند. تاریخ معاصر ایران نشان داده است که هر زمان حکومت برای ایجاد تشکیلات سیاسی اقدام کرده یا در زمان قدرت بر تأسیس حزب یا ایجاد سازمان‌های سیاسی ذی‌نفع بوده، چنین سازمان‌هایی در آغاز به علت هجوم افراد فرصت طلب سودجو، با یک رشد و توسعه ظاهری همراه شده و اینگونه دسته‌بندی‌ها و سازمان‌های سیاسی سرانجام بر اثر عدم استقبال و پشتیبانی از سوی افراد معتقد، میهن‌دوست و باایمان،

برخلاف ظاهر قدرتمند خود از درون تهی شده و به محض پایان یافتن موقعیت‌ها و شرایط، یا مواجه شدن با مشکلات، شکست خورده و از میان رفته‌اند. از نمونه‌های مشخص این شکست‌ها می‌توان به ارتش اقلشار و طبقات مردم ایران به‌ویژه نفت‌گران جنوب، پیروزی بزرگی برای جنبش ملی ضد استعماری مردم با رهبری وی بود که به مدت ۶ سال از طرف ایشان بی‌وقفه دنبال می‌شد.

مجلس، مصدق با اتکاء به پیروزی‌های داخلی و خارجی (در محنه ملی و بین‌المللی) ضروری دید که پست وزارت جنگ را نخست‌وزیر بر عهده گیرد، و چون با مخالفت هیأت دولت ویرو شد از ادامه خدمت انصراف داد، که با بزرگترین اعتراض و مقاومت در تاریخ مبارزات آزادی‌خواهی ملت ایران روبرو گردید. بعد از ظهر روز ۳۰ تیر آثار تردید و نگرانی در سران ارتش پدید آمد و برای جلوگیری از ادامه رویارویی و ازهم پاشیدگی ارتش، شاه تصمیم مصدق را پذیرفت و این سرآغازی بود بر چالش‌های سیاسی پس از آن.

نا گفته نماند که مصدق در اردیبهشت ماه ۱۳۳۰ که نخستین هیأت دولت خود را تشکیل داد، در مورد انتخاب وزرا شرایط سیاسی و اجتماعی روز را در نظر گرفت و به انتخاب وزیر جنگ از طرف شاه تن داد. هدف مصدق در آن زمان منحصراً اجرای قانون ملی شدن صنعت نفت بود و از دست زدن به هر اقدامی که به این دست‌آورد مهم آسیبی برساند خودداری می‌کرد. این بزرگمرد با اتکاء به افکار عمومی و بی‌آنکه هیچ قدرت سازمانی در پشت سر او باشد با بهره‌برداری از شرایط سیاسی بین‌المللی، که بر اثر تضاد ایندوژها و کشورهای بزرگ به وجود آمده بود، در برابر حیرت و شگفتی ناظران و آگاهان سیاسی مقام نخست‌وزیری را پذیرفت و به مقابله با یکی از قدرتمندترین کشورهای صنعتی جهان رفت. او به وضع نبره‌های حاکم و موقعیت‌بخشده خود اکتان و داشت و مراقب بود که در تشکیل هیأت دولت جبهه جدیدی در برابر او گشوده نشود و در اقدامات اولیه خود کاملاً موفق بود، تا زمان مناسب که موضوع ۳۰ تیر و انتخاب قوام‌السلطنه و مسأله ادغام مسئولیت نبره‌های مسلح با نخست‌وزیر با مطرح کرد.

می‌توان گفت همین حرکت به شاه تلقین نمود که دکتر مصدق با ریاست بر ارتش در اندیشه تغییر رژیم است، و زمینه برنامهریزی برای سقوط دولت او فراهم شد. خطمشگی کلی و اقدامات اساسی دکتر مصدق و سایر رهبران نهضت ملی، از جمله روش آنها در برخورد با سیاست‌های خارجی، اداره کشور، تدابیر آنها در مواجهه با رویدادها، براساس تجزیه و تحلیل تاریخی و ارزیابی منطقی شرایط روز و نیز کلیه امکاناتی که در جهات مختلف در اختیار دولت ملی قرار داشت، استوار بود.

یادآوری این نکته مناسب است که دکتر مصدق در کتاب خاطرات و تألمات می‌نویسد: «نیجانب می‌خواستم بین احزاب ملی ایجاد وحدت کنم که با هم تشریک مساعی کنند، انتخابات دوره هفدهم تقنینیه بهترین دلیل و حاکی از این معناست که در تهران با همه‌کوششی که احزاب چپ نمودند حتی یک نفر از کاندیدای خود را نتوانستند روانه مجلس نمایند.» صفحه ۲۲۸

در رابطه با ایده‌ها و برنامه‌های شادروان مصدق و ضرورت شناخت و بیشتر نسل جدید، همزمان با هفتادمین سالگرد حماسه سی تیر اشاره مختصری به تصویب قانون خلع ید در تاریخ نهم اردیبهشت ۱۳۳۰ (آوریل ۱۹۵۱) که عامل دیگری برای برکناری وی و به تصور دربار، فراهم‌سازی زمینه رشد و توسعه کشور به شمار می‌رفت (البته با حمایت دول قدرتمند) واجب می‌نماید تا روشنگری بیشتری صورت پذیرد: «قانون خلع ید از شرکت نفت انگلیس و ایران» که

سر مقاله

به خاک پاک شهیدان سی تیر درود

ضیاءمصباح

حوادث و مسائل سیاسی ایران بعد از شهریور ۱۳۲۰ همچون نهضت ملی شدن صنعت نفت، حکومت ملی شادروان مصدق، وقایع ۳۰تیر و ۲۸ مرداد و … بدون انکار، نقش برجسته‌ای در سرنوشت ایران و ایرانیان بر جای گذارده است. از پیامدهای مهم این رخدادهای تاریخی، انتشار کتاب‌ها، مقالات، اسناد و مدار کیست که با کوشش خستگی‌ناپذیر و قابل تقدیس صاحبنظران سیاسی به منظور آگاهی جامعه و به ویژه نسل جوان و ضبط در دسترس همگان قرار گرفته است. سال‌های ۳۲ – ۱۳۲۰ یک دوره مشخص و مهم در تاریخ معاصر ایران است، هرچند که به هم ریختگی و تا حدودی هرج و مرج در همه شئون سیاسی و اجتماعی آن دوران نیز به چشم می‌خورد. در مقوله چگونگی و آثار تحولات تاریخ معاصر در رابطه با ماجراهای حکومت ملی باید گفت ناسامانی‌های اقتصادی و به ویژه اشغال کشور توسط ارتش‌های بیگانه و پیامدهای ناگوار آن همه امور کشور را تحت تأثیر خود قرار داده بود، ولی در بستر این تحرات نامنظم و آشفتگی‌ها یک جریان ناب اجتماعی و تاریخی به تدریج در مسیر اصلی خود پدیدار شد و برای نخستین بار در تاریخ ایران یک الگوی عملی و واقعی از روش دموکراسی را در قالب دولت نمونه و مانند‌گار مصدق ارائه داد. باید اذعان کرد که پیدایش این جریانات اصیل اجتماعی و تاریخی پس از گذار از استبداد رضاشاهی، در واقع تجدید حیات مشروطیت به شمار می‌رود.

هرج و مرج و به‌هم ریختگی امور کشور بعد از شهریور ۱۳۲۰ و اختلالات اجتماعی در آن سال‌ها، علاوه بر عوامل دیگر، بی‌شک یک واکنش طبیعی دوران اختنلاق ۲۰ ساله و از پیامدهای حکومت دیکتاتوری متمرکز پیش از آن به شمار می‌رود. دکتر مصدق در جریان یک مبارزه فشرده برای ملی کردن صنعت نفت با هم‌راهی و همگامی توده مردم به حکومت رسید، در حالی که هدف اصلی او در قبول پست نخست‌وزیری، پیگیری هدف ملی کردن صنعت نفت و قطع نفوذ بیگانگان بود. با این همه همانند آنچه قبلاً گفته و عمل کرده بود می‌خواست با اختیارات نخست‌وزیری و تألمات می‌نویسد: «نیجانب دموکراسی و حکومت مردم بر مردم نیز تحقق یخشد. این همان آرمان بزرگ و ستودنی بود که اندیشه‌ها و باورهای او را شکل می‌داد و بر کلیه کارهای سیاسی او حاکم بود.

کسانی که در تجزیه و تحلیل تاریخ معاصر ایران با دیدگاه‌های گوناگون شخصیت مصدق را مورد نظر قرار می‌دهند، نهضت ملی ایران را در راستای اعتقاد دکتر مصدق به دموکراسی و حقوق ملت، که در انقلاب مشروطیت تدوین گردیده، تحلیل می‌کنند، و این واقعیتی است که نمی‌تواند از مجموعه شخصیت دکتر مصدق و مکتب او تفکیک شود. در واقع نهضت ملی از نظر تاریخی دنباله نهضت مشروطیت ایران محسوب می‌شود.

در تیر ماه ۱۳۳۱ پس از گشایش دوره هفدهم